

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 221.177 van 25 oktober 2012
in de zaak A. 196.804/VII-37.830.**

In zake : Dirk VANDERHAEGHEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Joeri Beuren
kantoor houdend te 8310 Brugge - Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid 20 - 21
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN (FAVV)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Rik Depla
kantoor houdend te 8310 Brugge - Sint-Kruis
Karel Van Manderstraat 123
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 15 juni 2010, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van 27 mei 2010 waarbij een H-statuuut wordt opgelegd, voor een periode van 52 weken, met ingang van 10 mei 2010.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 208.854 van 9 november 2010 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 oktober 2012.

Staatsraad Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sabrina Claessens, die loco advocaat Joeri Beuren verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Freya Zutterman, die loco advocaat Rik Depla verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoeker is landbouwer te Brugge. Op 1 maart 2010 haalt een veehandelaar een aangekocht rund op om het te laten slachten. Het dier draagt oormerknummer BE16952320. Er wordt een urinestaal genomen.

4. Het analyseresultaat is niet-conform op residuen van stoffen met hormonale of anti-hormonale werking (prednisolone). Het resultaat wordt aan de verzoeker ter kennis gebracht.

Diezelfde dag wordt een tegenonderzoek aangevraagd en worden op het bedrijf van de verzoeker nog een aantal materiële en dierlijke monsters genomen alsook monsters van diervoeders. Het resultaat van alle genomen monsters is conform.

5. Op 17 maart 2010 vraagt de verzoeker, via zijn dierenarts, een DNA-test aan betreffende het rund met het voormelde oormerknummer.

6. Het resultaat van het aangevraagde tegenonderzoek is eveneens niet-conform (prednisolone en dexamethasone). Het wordt op 1 april 2010 aan de verzoeker ter kennis gebracht.

7. Tijdens een verhoor op 1 april 2010 deelt de verzoeker mee dat hij een DNA analyse (haarstaal) aangevraagd heeft, maar dat hij nog geen resultaat ontvangen heeft. Op 28 april 2010 verklaart hij nog dat hij het product dexamethasone niet kent, en dat hij de aangetroffen producten niet heeft ingespoten.

8. De bedrijfsdierenarts verklaart op 28 mei 2010 onder meer dat hij er zeker van is dat er in het slachthuis die dag een dier is geslacht dat positief was, maar dat het niet van de verzoeker was. Hij voegt tevens een "weeglijst slachtingen" toe van de dag van de slachting van het positieve dier, en merkt enkele

eigenaardigheden op, zoals het feit dat er voor en na de slachting van het dier van de verzoeker meerdere minuten zijn verstreken en dat een bepaald nummer ontbreekt.

9. Op 27 mei 2010 wordt de thans bestreden beslissing genomen.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van de verwerende partij

10.1. In de memorie van antwoord voert de verwerende partij aan dat zij over een gebonden bevoegdheid beschikt wanneer zij vaststelt dat de voorwaarden van de wet vervuld zijn met het oog op het opleggen van een H-statuuut. Zijn die voorwaarden vervuld, dan kan zij immers niet anders dan de beslissing nemen die zij genomen heeft.

In de laatste memorie verwijst zij nog naar het auditoraatsverslag in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot het arrest nr. 207.312 van 19 januari 2012. In dat arrest achtte de Raad van State zich wel bevoegd in een gelijkaardige aangelegenheid. De verwerende partij onderschrijft het standpunt uit het auditoraatsverslag in die zaak, volgens hetwelk de Raad van State niet bevoegd is in zulk een aangelegenheid. Zij betoogt dat van zodra het duidelijk is dat er geen enkele therapeutische verantwoording kan worden gegeven voor de aangetroffen aanwezigheid van niet-conforme stoffen, er een illegale behandeling van het dier moet zijn geweest en de regelgeving geen enkele beoordelingsvrijheid meer laat aan de verwerende partij bij het merken met het H-statuuut. Gelet op de gebonden bevoegdheid acht de verwerende partij de Raad van State niet bevoegd.

10.2. In de memorie van antwoord werpt de verwerende partij tevens als exceptie op dat het verzoekschrift geen middelen bevat, maar enkel "kritieken", zonder dat wordt uiteengezet hoe deze "een schending zouden uitmaken van enige rechtsregel of rechtsbeginsel".

10.3. In de laatste memorie voegt de verwerende partij ten slotte als derde exceptie het gebrek aan belang van de verzoeker toe, omdat de bestreden maatregel beëindigd is op 10 mei 2011 en dus reeds zijn volledige uitwerking heeft gehad.

Beoordeling

11.1. Artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 september 1997 betreffende maatregelen inzake de verhandeling van landbouwdieren, ten aanzien van bepaalde stoffen of residu's daarvan met farmacologische werking (hierna: koninklijk besluit van 8 september 1997) stelt als principe dat het verboden is landbouwdieren te verhandelen wanneer die dieren wellicht residu's bevatten als gevolg van een illegale behandeling. Het geven van "een officieel merk- of identificatieteken" respectievelijk het H-statuuut als sanctie na deze vaststellingen gebeurt in geval van aanwezigheid van niet-toegestane stoffen of producten na illegale behandeling.

Uit het loutere feit dat een niet-toegestane stof werd aangetroffen in dierlijke monsters volgt niet dat de verwerende partij niets anders kan doen dan de sanctie op te leggen. Zij moet immers ook nagaan of de aanwezigheid van de niet-toegestane stoffen het gevolg is van een illegale behandeling.

De exceptie wordt verworpen.

11.2. De verzoeker voert op een voldoende duidelijke wijze de schending van de rechten van verdediging aan. Bovendien zet hij uiteen waarom hij meent dat die rechten van verdediging geschonden zijn.

De exceptie wordt eveneens verworpen.

11.3. Het feit dat de bestreden beslissing in de loop van het geding haar volledige uitwerking heeft gehad, belet op zich niet dat de verzoeker nog

steeds over een actueel en zeker belang beschikt. De bestreden beslissing schept een vermoeden dat de verzoeker de wetgeving inzake voedselveiligheid heeft overtreden en treft hem bijgevolg in zijn morele integriteit.

Deze exceptie wordt eveneens verworpen.

V. Onderzoek van de middelen

Standpunten van de partijen

12. De verzoeker voert als enig middel de schending van de rechten van verdediging aan. In een eerste onderdeel betoogt hij onder meer dat het verschil in de resultaten van het eerste laboratoriumonderzoek en van het tegenonderzoek wijst op het feit dat het niet om dezelfde monsters ging. In een tweede onderdeel stelt hij dat een bepaald nummer in de weeglijst der slachtingen zonder aanwijsbare reden ontbreekt en wijst hij op de mogelijkheid dat urinestalen kunnen zijn verwisseld. Voorts zijn er volgens de verzoeker om een onverklaarbare reden meerdere minuten verstreken voor en na de weging van het betrokken rund.

13. De verwerende partij stelt daar tegenover dat de stof dexamethasone bij de eerste analyse "niet duidelijk genoeg" zal gevonden geweest zijn en dat er van een omwisseling geen sprake kan zijn, aangezien er maar twee stalen werden genomen en er van het andere rund een vetstaal genomen is. Met de weeglijst, die "een louter eenzijdig stuk van het slachthuis" betreft, zegt de verwerende partij zelf niets te maken te hebben.

14. In de memorie van wederantwoord voegt de verzoeker nog toe dat er voor dexamethasone een nultolerantie geldt "zodat het hoogst onwaarschijnlijk is dat het niet zou zijn teruggevonden door het eerste laboratorium". Volgens hem heeft de verwerende partij nooit kunnen aantonen dat de genomen stalen afkomstig waren van zijn rund.

15. In de laatste memorie argumenteert de verzoeker nog, onder meer met verwijzing naar studies met betrekking tot de aanwezigheid van prednisolone bij koeien in stress-situaties, dat de aanwezigheid van deze stof in de urine van dieren niet noodzakelijk verbonden is met misbruik, maar een gevolg kan zijn van stress die de dieren in slachthuizen ervaren. Hij betoogt dat het FAVV zich evenzeer bewust is van dit gegeven, wat uit een tweetal wetenschappelijke artikelen zou blijken.

16. In haar laatste memorie voegt de verwerende partij in verband met het aantreffen van prednisolone nog toe dat uit de verklaringen van de dierenartsen volgt dat de voorgeschreven procedure van staalname correct is gevolgd en dat er geen omwisseling van staalnames kan geweest zijn. Met betrekking tot de aanwezigheid van dexamethasone stelt zij dat het niet is omdat een van beide labo's de aanwezigheid van die stof als bewezen beschouwt, dat dit automatisch met zich meebrengt dat er moet getwijfeld worden aan het feit of beide urinestalen wel aan hetzelfde rund toebehoren "en dit om reden dat er een nultolerantie heerst inzake illegaal gebruik van dexamethasone". Met betrekking tot de nieuwe verklaring die de verzoeker in zijn laatste memorie tracht te verschaffen voor het aantreffen van prednisolone, stelt de verwerende partij dat, "los van het feit dat men op vandaag ook nog helemaal niet zeker weet of er mogelijks een bacteriële omzetting tot prednisolone kan gebeuren in bv. een stress-situatie, (het daarnaast zo is) dat ten tijde van het nemen van de beslissing verwerende partij nog niet op de hoogte was van de discussie die naderhand in de literatuur is ontstaan".

Beoordeling

17. Artikel 4, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 8 september 1997 bepaalt :

"Wanneer de aanwezigheid van een niet-toegestane stof of stoffen of residu's als gevolg van een illegale behandeling wordt aangetoond door de bevoegde diensten door een analyse van monsters die bij een controle op de bedrijven of in het slachthuis of bij een controle van vlees genomen werden, gaat de Dienst over tot een enquête in het beslag van herkomst om de oorzaak

van de aanwezigheid van de niet-toegestane stof of stoffen of residu's als gevolg van een illegale behandeling te bepalen en tot de merking van alle landbouwdieren van dezelfde soort van het beslag of van de identificatiedocumenten van deze dieren".

De resultaten van de oorspronkelijke analyse en die van het tegenonderzoek verschillen, in die zin dat het eerste onderzochte staal niet conform was op prednisolone en het tweede (tegenonderzoek) op prednisolone en dexamethasone.

Aangezien - zoals de verzoeker terecht stelt - voor dexamethasone een nultolerantie geldt had het laboratorium reeds bij de eerste analyse dit product moeten terugvinden. Aangezien zulks niet het geval is, kan er ernstig getwijfeld worden aan het feit of beide stalen wel afkomstig waren van één en hetzelfde rund.

Het is dus niet zeker of de verzoeker wel een tegenanalyse heeft kunnen laten uitvoeren op het monster dat afkomstig is van zijn rund. Die twijfel wordt nog versterkt door het feit dat er iets is misgelopen met de weeglijsten. De verzoeker voert aan dat dergelijke lijsten van zeer groot belang zijn bij de traceerbaarheid van het vlees, zodat eventuele onvolkomenheden door de verwerende partij bij haar onderzoek moeten worden betrokken. De verwerende partij toont niet met voldoende zekerheid aan dat de genomen stalen afkomstig waren van het rund van de verzoeker.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van 27 mei 2010 waarbij aan het beslag ten laste van Dirk Vanderhaeghen een H-statuuut wordt opgelegd, voor een periode van 52 weken, met ingang van 10 mei 2010.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftientig oktober tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	waarnemend kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys